

ското състояние на българитѣ (раждане, женитба и смъртъ) били всецѣло съсредоточени въ черковнитѣ общини. Въ изключителното вѣдомство на сжщитѣ общини били отнесени дѣлата на българи за дѣйствителностъ на брака, бракоразводнитѣ и настойнически дѣла, както и тия за усыновяване, запрѣтяване и родителска власть, а така сжщо дѣлата по завѣщания. Прѣзъ периода отъ 1860 до 1876 г. правото на сливенската черковна община да разглежда спорове между българи по горѣизложенитѣ прѣдмети добило такова широко развитие, щото считало се за позорно, ако българинъ би се отнесълъ до турско сждилище по дѣло отъ този родъ. Дѣсната ржка на Сливенската черковна община въ нейнитѣ сждебни функции билъ Панайотъ Минковъ, който справедливо се считалъ за оракулъ по гражданско и кононическо право, които той съ ревностъ билъ изучвалъ още отъ най-ранната си възраст. Негови настолни книги въ общинската канцелария били *Кормчаята книга* (старо московско издание), *Шестокнижието* на Арменопуло (*Manuale legum sive Hexabiblos Constantini Armenopuli*, текстъ грѣцки и латински) и *Дестурѣтъ* или пълно събрание на отоманскитѣ закони, които той познавалъ основно. Отъ сутринъ до вечеръ той билъ заобиколенъ отъ граждани и гражданки, които идвали при него за съвѣтъ по дѣлата си. Той внимателно ги изслушвалъ и съ търпѣние имъ обяснявалъ разликата между *шериаѣтъ* (турския свещенъ законъ) и християнския законъ (118-а Юстинианова новела, развита въ Кормчието и Арменопуло) относно реда на наслѣдването и наслѣдственитѣ части.¹⁾ Въ повечето случаи, той успѣвалъ да скланя странитѣ на помирение. Всичкиятъ тоя трудъ той вършелъ даромъ, но понѣкога, отъ благодарностъ за сполучливо постигнатата спогодба, която туряла край на спора, странитѣ записвали въ черковната кондика по нѣкоя доброволна помощъ въ полза на училищата. Въ това отношение Панайотъ Минковъ приличалъ на истински юрисконсултъ, който намира най-голѣмо удоволствие въ култа на правото, безъ огледъ на лична облага, както художникътъ обича искусството заради самото искусство. Той притежавалъ едно отъ най-хубавитѣ издания на Кормчието, което той, нѣколко дена прѣди да бжде отправенъ на заточение въ Мала Азия (гр. Боло), поднесълъ въ даръ на тогавашния Сливенски митрополитъ Серафимъ, бивши епископъ Бѣлички, като най-достойния между своитѣ съграждани да притежава тази цѣнна книга.

Между членоветѣ на Сливенската черковна община рано възниква идеята за основаване въ Сливенъ една пъл-

¹⁾ Нѣкои отъ запазенитѣ днесъ въ Сливенъ актове за дѣлба на наслѣдство, извършени отъ Панайотъ Минковъ около 1860 г., не отстъпватъ въ нищо отъ най-добритѣ образци за подобни актове, които се срѣщатъ въ съврѣменнитѣ сборници (формуляри) по прѣдмета.